

проведення торговельно-розрахункових операцій на ринку грошова одиниця поділяється на більш дрібні (кратні) частини. У сучасних умовах функціонування більшості країн світу вдало використовується десятична система поділу грошових одиниць.

Так, наприклад, у Сполучених Штатах Америки її національна валюта номіналом у 1 долар США поділяється на 100 центів, в Англії - 1 фунт стерлінгів становить 100 пенсів, у країнах Європейського Союзу - 1 євро дорівнює 100 центам, у Туреччині – 1 турецька ліра включає 100 корушів. Розмінною грошовою одиницею в Україні є копійка (100 копійок дорівнюють 1 гривні). Світовим досвідом доведено, що така десятична система поділу грошових одиниць надає більш комфортні можливості видачі решти коштів за умов проведення операцій купівлі-продажу.

Термін експлуатації в грошовому обороті монет, який становить близько 20 років, є більш тривалим, ніж для банкнот (близько 2 років для низьких номіналів) [1]. Тому Національним банком України здійснюється поступова заміна купюр номіналом 1, 2, 5, 10 грн на монети аналогічних номіналів. Виведення ж з грошового обігу з 01.10.2019 р., монет низьких номіналів (1, 2, 5, 25 копійок), які вкрай рідко використовувалися в розрахункових операціях, забезпечить щорічну економію на їх емісії обсягом 90 млн грн [1].

З метою забезпечення зручності бізнес-розрахунків на великі суми, зменшення кількості банкнот в обігу і зниження витрат на обслуговування готівкового сектору грошового обороту, з 25.10.2019 р. введено найвищий для України номінал банкнот - 1000 грн [1].

Отже, грошові одиниці незалежної України мають свої особливості та покликані спростити торговельно-розрахункові операції з метою впорядкування вітчизняної банківської системи.

Література:

1. Банкнота в 1000 гривень и отказ от копеек. Когда и зачем? Центр общественного мониторинга и контроля. Южная правда. 14-17 сентября 2019. №70 (23998). С.2.

УДК 338.43:005.35

КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ В БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВАХ

Лункіна Т. І., доктор економічних наук, доцент
Миколаївський національний аграрний університет

Іноземний досвід корпоративної соціальної відповідальності має різноманітний характер, адже пов'язаний з історичними умовами розвитку та особливостями менталітету країни. Так, в континентальних європейських країнах концепція корпоративна соціальна відповідальність (КСВ) отримала більш широке тлумачення у відносинах між суспільством і бізнесом (банківськими установами); американська модель соціальної відповідальності передбачає велику самостійність корпорацій; у континентальній Європі,

спостерігається прихована форма корпоративної соціальної відповідальності; Китайська модель корпоративної соціальної відповідальності є гібридом континентальної та американської моделей; японська модель корпоративної соціальної відповідальності орієнтована на внутрішнє середовище підприємства міста і передбачає наявність в компанії солідаристської репутації.

У сучасних наукових джерелах питання корпоративної соціальної відповідальності у банківських установах представлені у працях: О. Дзюблюк, Т. Стечишин, Мозгового Я. І., О. О. Примостка, А. О. Захарчук, Lockett A., Moon J. and Visser W., A. McWilliams and D. Siegel та інших. Проте, відчутним є дефіцит робіт щодо розвитку корпоративної соціальної відповідальності саме в банківській діяльності, що і обумовило тематику дослідження.

У континентальних європейських країнах концепція КСВ отримала більш широке тлумачення у відносинах між суспільством і бізнесом. Тобто більше участі корпорацій і бізнесу у соціальних програмах та проєктах суспільства. Форми реалізації КСВ вважаються моделі з залученням широкого кола «зацікавлених сторін» (модель стейкхолдерів) до процесу корпоративного управління, який, з певним ступенем обмеження, включає співробітників, клієнтів, партнерів, органів влади та місцевого співтовариства.

Одним із напрямів корпоративної соціальної відповідальності в банківських установах є соціальне підприємництво, «батьком» якого вважають Мухамадда Юнуса. Він є засновником «Грамін Банк» – мікрофінансова організація й банк розвитку суспільства, яка надає невеликі кредити (відомі як мікрокредити) бідним, не вимагаючи гарантій. Мікрокредит є одним з основних видів мікрофінансування, що полягає у видачі невеликих кредитів людям, які не мають доступу до традиційного банкінгу з різних причин. Мікрокредитування слід відрізнити від грошей до зарплати, які призначені не для фінансування бізнесу, а на покриття поточних видатків фізичних осіб.

Аналіз досвіду корпоративної соціальної відповідальності в управлінні компаній свідчить про те, що бізнес готовий підтримати органи державної влади у спільній розробці та реалізації проєктів та програм сталого розвитку, які допоможуть у вирішенні соціальних характерних проблем суспільства. Водночас існує низка протиріч у розумінні корпоративної соціальної відповідальності як уряду, і приватних осіб [1, 2, 3].

Іноземні провідні банківські установи в своїх напрямках розвитку корпоративної соціальної відповідальності імплементують Цілі сталого розвитку та універсальні принципи ГД ООН у галузі прав людини, праці, навколишнього середовища та боротьбі з корупцією [4, 5]. З досвіду іноземних банківських установ в напрямку корпоративної соціальної відповідальності доцільно впровадити такі практики, як боротьба з голодом та допомога постраждалим від стихійних лих (ЦСР №2), інклюзивність послуг, робочих місць, обслуговування (ЦСР №10), захист навколишнього середовища шляхом емісії «зелених облігацій» (ЦСР №15), боротьба з відмиванням коштів, антикорупційна політика (ЦСР № 16) тощо.

Щодо України, то найбільш поширеними напрямками КСВ, у т. ч. в банківському секторі, є: добросовісна сплата податків, дотримання

законодавства, благодійність. У той час, як підприємства іноземного походження, окрім наведених аспектів, також вбачають ще дотримання норм громадянського суспільства, турботу про навколишнє середовище, піклування про співробітників тощо.

Таким чином, проведений аналіз розвитку корпоративної соціальної відповідальності в банківських установах допомагає обрати інструменти, які необхідні для ефективного розв'язання як стратегічних, так і тактичних проблем. При цьому, вибір доцільно здійснювати, виходячи зі специфіки організації, її загальної політики та спрямованості, вже сформованих взаємин між персоналом і управлінням, а також особливостями державного устрою.

Література:

1. Сіренко Н. М., Лункіна Т. І., Бурковська А. В. Соціальна відповідальність : навч. посіб. Миколаїв. МНАУ. 2021. 216. URL : <https://dspace.mnau.edu.ua/jsru/handle/123456789/9758> (дата звернення : 20.03.2022 р.).

2. ПриватБанк відкриває перший в Україні корпоративний університет. URL : <http://www.shkolahrm.ua/news/> (дата звернення : 20.03.2022 р.).

3. Безумовне гарантування вкладів і соціальна відповідальність ПриватБанку – це лише факти. URL : <https://zik.ua/news/2015/03/02/> (дата звернення : 20.03.2022 р.).

4. Цілі сталого розвитку: Україна : Національна доповідь. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://un.org.ua/images> (дата звернення : 20.03.2022 р.).

5. Цілі сталого розвитку ПРООН в Україні. URL : <https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/sustainable-development-goals.html> (дата звернення : 20.03.2022 р.).

ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФІНАНСОВУ ЕКОСИСТЕМУ ДЕРЖАВИ

Баришевська І.В., канд. екон. наук, доцент

Миколаївський національний аграрний університет

У зв'язку з активним розвитком цифрових технологій за останні кілька десятиліть значно змінилися потреби та очікування користувачів фінансових послуг. В умовах пандемії з боку споживачів збільшився попит на віддалені послуги, а учасники фінансового ринку прискорили перехід до нових бізнес-моделей. У відповідь на потреби користувачів і попит на комплексні пропозиції наразі спостерігається тенденція до синергії фінансових та нефінансових сервісів, їх об'єднання в екосистему, що пропонують клієнтам різноманітні послуги у режимі одного вікна.

Розвиток технологій дозволяє об'єднувати всі фінансові продукти, послуги в рамках єдиної фінансової екосистеми. Різні організації формують набори сервісів найповнішого задоволення потреб клієнта у будь-якій галузі. Це може бути нерухомість, медицина, малий бізнес чи щось інше. Для клієнта